Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	18Co/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8619201441
Dátum vydania rozhodnutia:	24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Daniela Babinová
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2023:8619201441.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: Orange Slovensko a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpený advokátskou kanceláriou Branislava Máčaja, s.r.o. so sídlom Bajkalská 5, 831 04 Bratislava, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 1C/35/2019-150 zo dňa 30.05.2022, takto

r o z h o d o l :

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I. v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej vyhovujúcej časti mení rozsudok tak, že žalobu žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v tejto časti zamieta.

II. P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Svidník (ďalej len ako ,,súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto
,, I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že dňa 9.2.2017 našiel žalobca v Stropkove za budovou na D. E. F. XX, v ktorej sídli značková predajňa Orange Slovensko, a.s. v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu medzi papierovým odpadom, čo je zrejmé aj z fotodokumentácie, archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo množstvo (483) originálnych písomností s osobnými údajmi účastníkov (zákazníkov) spoločnosti Orange Slovensko, a.s., vrátane originálu písomnosti označenej ako žiadosť o vydanie novej sim karty a potvrdenie o jej prevzatí zo dňa 21.02.2012, na ktorej sa nachádzali osobné údaje žalobcu, ale aj originály písomností s osobnými údajmi ďalších zákazníkov (klientov) žalovaného. Predmetnú archívnu krabicu s nájdenými písomnosťami nálezca ako dôkazný materiál odovzdal advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi a zároveň ho splnomocnil právnym zastupovaním vo veci neoprávneného zásahu do svojho súkromného života v súvislosti so spracovávaním osobných údajov spoločnosťou Orange Slovensko, a.s.. Žalobca listom zo dňa

28.02.2017 vyzval spoločnosť Orange Slovensko, a.s., v súvislosti s tvrdeným protiprávnym zásahom do práv žalobcov na mimosúdne rokovanie, pri ktorom požadoval písomné ospravedlnenie, finančnú satisfakciu, a náhradu nákladov právneho zastúpenia. Žalovaná spoločnosť listom zo dňa 16.03.2017 sa žalobcovi za vzniknutú situáciu ospravedlnila a ubezpečila, že urobí všetko pre to, aby sa v budúcnosti takáto situácia neopakovala. Zároveň odmietla zaplatenie finančnej satisfakcie s odôvodnením, že zásah do osobnostných práv dotknutých osôb nedosiahol takú intenzitu a následky s ohľadom na ich súkromný život, aby boli odôvodnené úvahy na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z priestupkového spisu súd zistil, že Obvodné oddelenie Policajného zboru v G. odstúpilo svoj spisový materiál Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“), ktorý uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovaného spoločnosti za porušenie povinností súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov pokutu v sume 5.000 eur. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13.03.2018.

3. Konštatoval, že ide o skutkový základ bezpečnostného incidentu, ktorým bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu, a za ktorý v administratívnom konaní (voči štátu) zodpovedá osoba poverená žalovanou spoločnosťou spracovávaním osobných údajov jej klientov. Žalobca za pasívne legitimovanú osobu označil spoločnosť Orange Slovensko, a.s., pretože písomné materiály, na ktorých sa nachádzali osobné údaje žalobcu, a ktoré boli spracované v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov, boli vyhotovené v súvislosti s plnením zmluvy o pripojení medzi žalobcom a žalovaným. Občianskoprávna zodpovednosť žalovanej strany za zásah do súkromia žalobcu má objektívny charakter, ktorý vyplýva z ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ako generálnej klauzuly ochrany osobnosti v súkromnom práve. Pri posúdení občianskoprávnej zodpovednosti nebolo podstatné, že žalovaná spoločnosť konala prostredníctvom svojich obchodných zástupcov, ktorí sa postupne menili, ale je právne významné, že porušenie ochrany osobných údajov bol úradom preukázaný bezpečnostný incident, čím je daná objektívna zodpovednosť žalovanej spoločnosti za výsledok (bez potreby preukazovať zavinenie), v konkrétnom právnom vzťahu. V tejto súvislosti súd poukázal na podmienky ochrany a spracúvania osobných, prevádzkových a lokalizačných údajov spoločnosti Orange Slovensko, a.s., z ktorých taktiež vyplýva zodpovednosť žalovanej spoločnosti voči svojim zákazníkom, a teda aj žalobcovi. Na základe uvedeného mal súd preukázanú pasívnu vecnú legitimáciu žalovanej strany, a teda rozhodol, že žalovaný zodpovedá žalobcovi v súkromnom občianskoprávnom vzťahu za zásah do práva na ochranu osobných údajov zakotveného v článku 19 Ústavy SR a poskytol žalobcovi súdnu ochranu. V administratívnom konaní bolo právoplatne rozhodnuté, že sprostredkovateľ (spoločnosť H., G.), porušil ust. § 17 ods. 1, § 19 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, čím sa dopustil administratívneho deliktu podľa § 68 ods. 5 písm. d), e) citovaného zákona, a preto zistený bezpečnostný incident tvorí skutkový základ protiprávneho konania, ktoré v rámci objektívnej občianskoprávnej zodpovednosti voči žalobcovi za zásah do jeho súkromia dopadá na žalovanú spoločnosť.

4. Žalobca ako právny prostriedok ochrany za zásah do svojho súkromia požadoval od žalovaného náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch 5.000 eur. Súd konštatujúc splnenie podmienok pre priznanie peňažnej náhrady sa pri rozhodovaní o výške náhrady zaoberal závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka) došlo. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že osobné údaje žalobcu boli do neuzamknutého skladu na papierový odpad umiestnené omylom, resp. nedopatrením, pretože podľa názoru súdu sa tak stalo hrubou nedbanlivosťou žalovanej spoločnosti. Dokumenty s osobnými údajmi žalobcov boli naviac už od roku 2014 po odchode obchodnej zástupkyne I. J. nedbalo uložené (založené tovarom) v značkovej predajni žalovanej v Stropkove a žalovaná ani nepreukázala odovzdanie týchto dokumentov novému obchodnému zástupcovi, pretože už v roku 2014 nebol dôvod uchovávať tieto dokumenty z rokov 2011 a 2012 na značkovej predajni, ale mali byť bezpečne uložené v centrálnom archíve žalovanej. Písomné materiály s osobnými údajmi žalobcov boli naviac uložené v originálnej archívnej krabici a v tejto krabici „umiestnené“ do neuzamknutého skladu na papierový odpad, čo len zvýrazňuje stupeň nedbanlivosti priameho pôvodcu zásahu. Pri úvahe o primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je nevyhnutné prihliadnuť na samotný účel a funkcie tohto inštitútu pri ochrane osobnosti. Primárnou je funkcia satisfakčná, ale je tu aj funkcia preventívno-sankčná, ktorú by relutárna náhrada mala plniť z hľadiska špeciálnej a generálnej prevencie. Medzi nimi by mal existovať vzťah komplementarity i vzťah konkurencie. Súd v rámci voľnej úvahy prihliadol na vzájomné vzťahy jednotlivých argumentov, aj na význam chráneného záujmu a špecifiká hromadného zásahu do práv veľkého množstva dotknutých osôb, a v snahe spravodlivo vyvážiť satisfakčnú a preventívno-sankčnú funkciu relutárnej náhrady, určil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.500 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Symbolická náhrada

nemajetkovej ujmy vo výške 110 eur (ako vo veci 6C/29/2018) tieto funkcie podľa názoru súdu nespĺňa a nemá požadovaný účinok. Symbolická náhrada nemajetkovej ujmy by vzhľadom na všetky okolnosti tejto veci , ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania bola v rozpore so zásadou všeobecnej spravodlivosti, javila by sa ako neprimeraná a žalovanej by sa „nedotkla“ spôsobom, ktorý by ju motivoval k zodpovednosti pri nakladaní s osobnými údajmi klientov.

5. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ,,CSP“). Úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, pretože výška náhrady záležala od úvahy súdu.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie žalovaného proti výroku I. v časti vyhovenia žalobnému nároku vo výške 2.500 eur ako aj v súvisiacom výroku III. o trovách konania. Predmetné odvolanie žalovaný odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. a/, b/,e/, f/ a h/ CSP. Uviedol, že už pri prvom procesnom úkone namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Svidník, pričom zotrváva na tomto stanovisku a nesúhlasil s argumentáciou súdu prvej inštancie, nakoľko v danej veci neexistuje ako právny základ nároku spotrebiteľská zmluva, preto sa v danom prípade nejedná o spotrebiteľský spor. Rozhodoval miestne nepríslušný súd a tým aj nezákonný sudca a zároveň žalobca nebol zaviazaný ako spotrebiteľ na povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Zároveň bol narušený princíp kontradiktórnosti, ktorý sa v spotrebiteľských sporoch neuplatňuje a zároveň platí princíp obráteného dôkazného bremena, ktorý nemožno aplikovať v spore na ochranu osobnosti.
Žalovaný zároveň namietal svoju pasívnu legitimáciu v konaní, nakoľko právne posúdenie súdu prvej inštancie v tejto otázke je nesprávne. Rozhodnutia, ktoré použil súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení sú pre tento prípad nepoužiteľné, pričom v danom prípade pri spracúvaní osobných údajov platí zákon č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, ktorý určuje aj povinnosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov. Tento právny predpis upravuje aj občianskoprávny vzťah dotknutých osôb prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov ako aj zodpovednosť týchto osôb. V danom prípade teda nie je na mieste analogické použitie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že tu existuje osobitná právna úprava o ochrane osobných údajov. Žalovaný nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, pri ktorom došlo k sprístupneniu osobných údajov, nakoľko neporušil žiadne zo svojich povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane osobných údajov ako to skonštatoval aj Úrad pre ochranu osobných údajov vo svojom rozhodnutí. Žalovaný poukázal na koncepciu tzv. delenej zodpovednosti pri spracovaní osobných údajov medzi prevádzkovateľom a spracovateľom, kedy za bezpečnosť spracúvania osobných údajov zodpovedá sprostredkovateľ. Žalovaný teda neporušil svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. Argumentácia súdu prvej inštancie, že dokumentácia obsahujúca osobné údaje osôb vrátane žalobcu bola od roku 2014 až do februára 2017 nepovšimnutá a nebola odovzdaná v centrálnom sklade, je z pohľadu posúdenia otázky protiprávnosti zásahu do osobnostných práv žalobcu právne irelevantná. Povinnosť vyhotovovať písomný odovzdávací protokol o prevzatí dokumentov obsahujúcich osobné údaje nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a nedostatky v súvislosti s archiváciou dokumentácie sú vo vzťahu k žalovanej irelevantné.
Žalovaný poukázal na základné predpoklady vzniku zodpovednosti za nemajetkovú ujmu, pričom pre prípad neúspechu v námietke pasívnej vecnej legitimácie namietal nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na to, že finančné zadosťučinenie má v zásade subsidiárny charakter a je možné ho priznať len ak nie je postačujúce morálne zadosťučinenie a došlo k zásahu v značnej miere znižujúcemu dôstojnosť a vážnosť fyzickej osoby. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom existencie nárokovanej nemajetkovej ujmy, pričom sa nemožno stotožniť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že už samotný vznik rizika pre zásah do práv a slobôd fyzických osôb je postačujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy. Samotný žalobca nerozporoval to, že mu ujma nevznikla, tvrdil len, že jej hrozila, pričom aj s poukazom na časový odstup odo dňa bezpečnostného incidentu (5 rokov) a jeho zistenia bolo dôvodné predpokladať, že už nevznikne. Tvrdenie, že samotný zásah do osobnostných práv znamená vznik nároku na nemajetkovú ujmu, je nepodložený, nakoľko pre vyvodenie zodpovednosti za nemajetkovú ujmu musia byť preukázané všetky predpoklady pre jej priznanie.
Zároveň žalovaný namietal ako neproporcionálnu a nespravodlivú sumu priznanej nemajetkovej ujmy vo výške 2.500 eur, pričom súd prvej inštancie túto sumu odôvodnil, no táto jeho argumentácia nemá oporu v zistenom skutkovom stave. Žalovaný poukázal na to, že pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy stanovenej podľa Zákona č. 274/2017 Z.z. o odškodnení obetí trestných činov, pri trestných činoch napríklad obchodovania s ľuďmi, znásilnenia a pod. je daný nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu ujmy v sume 10-násobku minimálnej mzdy. Táto predstavovala v

roku 2017 435 eur, teda takéto osoby by mali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.350 eur. Rovnako rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, kedy sú priznávané náhrady nemajetkovej ujmy pri prípadoch smrti sú také, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy je neadekvátna k uvedenému prípadu. S argumentáciou žalobcu sa stotožnil aj Krajský súd v Prešove, ktorý v rozsudku v konaní vo veci žaloby na ochranu osobnosti K. G. a ďalších 42 žalobcov priznal každému z nich ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy 110 eur. Obdobne tak rozhodol aj ďalších veciach (napr. XXXX/XX/XXXX, XXX/XX/XXXX, XXX/XX/XXXX). Priznaná náhrada je neprimeraná, neadekvátna a neproporcionálna.
Zároveň žalovaný namietal aj rozhodnutie súdu o trovách konania s tým, že napriek čiastočnému úspechu žalobcu bol týmto priznaný plný nárok na náhradu trov konania, čo je v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Uviedol že aj žalobca musí niesť zodpovednosť za výsledok sporu v prípade, že uplatňuje neprimeranú či premrštenú sumu a táto skutočnosť by sa mala prejaviť v rozhodnutí o trovách konania s tým, že súd by mal využiť inštitútu § 257 CSP a trovy konania nepriznať prípadne ich primerane znížiť s tým, že pri tomto bezpečnostnom incidente boli postihnuté viaceré osoby, pričom už v predošlom konaní ďalších 42 žalobcov uplatnilo nárok na náhradu trov konania s tým, že u každého vznikli trovy konania vo výške po 1.183,20 eura, čo je viac ako desať násobok priznanej náhrady. V takomto prípade je suma za trovy konania neadekvátna a v rozpore s dobrými mravmi.
Z týchto dôvodov žalovaný navrhol napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a III. zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne žalobu žalobcu zamietnuť a priznať náhradu trov konania v celom rozsahu.

7. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že miestna príslušnosť súdu prvej inštancie je daná § 19 písm. b/ CSP, pričom rovnaký záver by platil v prípade, že by bola miestna príslušnosť určená v zmysle § 19 písm. d/ CSP vzhľadom na to, že tento spor by nebol vznikol v prípade, že by nebola medzi stranami sporu uzavretá spotrebiteľská zmluva, a to zmluva o pripojení.
Zároveň žalobca nesúhlasil s tvrdením žalovaného o tom, že nie je pasívne legitimovaný s poukazom na odôvodnenie súdu prvej inštancie s tým, že žalovaný tendenčne zamieňa administratívnu právnu zodpovednosť založenú na subjektívnom princípe so zodpovednosťou občianskoprávnou, ktorá má objektívny charakter, teda žalovaný nesie zodpovednosť aj za konanie osoby, ktorú si vybrala pre spracúvanie dát svojich klientov.
Ďalej uviedol, že nie je možné súhlasiť s argumentáciou o neexistencii zásahu do súkromia žalobcu, nakoľko z výpovede osoby, ktorá našla predmetnú krabicu vyplynulo, že krabica bola pohodená a otvorená v neuzamknutom sklade, ku ktorej mal prístup neobmedzený počet nepovolaných osôb a iba v teoretickej rovine zostávajú námietky žalovanej o potrebe skúmať individuálne dopady na každú z dotknutých osôb osobitne. Naopak z vykonaného dokazovania vyplýva, že došlo k neprípustnému zásahu do súkromia žalobkyne, čo je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Ide o právo na súkromie v zmysle garancie práva ako o objektívnu kategóriu, pričom pri jeho porušení subjektívny pocit dotknutej osoby nie je dôležitý a v tejto súvislosti aj výška priznanej relutárnej náhrady je primeraná s tým, že komparatistika s rozhodnutím vo veci českého predajcu mall.cz je neporovnateľná, nakoľko unikli údaje zákazníkov „v nižšej kvalite.“ Napriek tomu však žalobca akceptuje rozhodnutie o priznaní sumy nižšej než požadoval.
Pokiaľ sa týka nároku na náhradu trov konania je rozhodujúce to, či vo veci pokiaľ rozhodnutie záviselo od úvahy súdu bola strana sporu v merite úspešná ako v tomto prípade a nemožno v tomto prípade akceptovať použitie ustanovenia § 257 CSP, nakoľko na strane žalovanej neexistujú žiadne sociálne aspekty, ktoré by ju mohli pri priznaní trov konania ohroziť. Poukázal na ust. 10 ods. 8 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., ktoré vo veciach ochrany osobnosti ustanovuje osobitnú tarifnú hodnotu, a to pevnou sumou..

8. K vyjadreniu žalobcu podal odvolaciu repliku žalovaný, v ktorej argumentačne zotrval na všetkých výhradách uvedených v odvolaní a ktoré zopakoval.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je z časti dôvodné.

10. Odvolacia argumentácia žalovaného, vychádzajúc z jej obsahu a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie bola konštruovaná na tvrdení o nesplnení procesných podmienok, o porušení práva žalovaného na spravodlivý proces, tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení a nesprávnom právnom

posúdení veci. Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmavaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel, ako aj súvisiaci výrok III. o trovách konania. Keďže výrok, ktorým bola žaloba čiastočne zamietnutá žalobca odvolaním nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmavania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

13. Pre úplnosť záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti vznesenej námietky miestnej príslušnosti odvolací súd dopĺňa nasledovne. Predmetom konania je nárok majúci základ v porušení práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s uplatnením požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásadným pre posúdenie výhrady žalovaného bolo vyhodnotiť charakter takto definovaného nároku v tom zmysle, či nie je vo svojej podstate nárokom korešpondujúcim s nárokom na náhradu škody, pre ktorý môže platiť miestna príslušnosť daná na výber keďže podľa § 19 písm. b) CSP je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Podľa Princípov európskeho deliktného práva (Principles of European Tort Law, PETL), ktoré predstavujú v interpretačnej rovine podporný prameň, aj keď majú základ v súkromnej iniciatíve a preto ich treba vziať do úvahy (Ústavný súd Českej republiky, nález Pl. ÚS 16/04 zo 4.5.2005) je škodou, ktorá je spôsobená inému jednak škoda majetková ale aj nemajetková; nemajetková škoda predstavuje ujmu na slobode, dôstojnosti alebo iných osobných právach (Diel VI., hlava 10, oddiel 3, článok 10:301 ods.1). Podľa odvolacieho súdu z uvedeného nevyplýva iné ako to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na osobných právach je možné subsumovať pod pojem škoda. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že udalosť únikom dokladov s osobnými údajmi, ktorá zakladá nárok, ktorý bol predmetom konania, nastala v súvislosti s osobnými dátami, t.j. osobnými právami žalobcu, čo ani sporné nebolo, ide tak o udalosť zakladajúcu nárok na náhradu škody čím bola daná miestna príslušnosť Okresného súdu Svidník na základe § 19 písm. b) CSP. Tvrdenie žalovaného o miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník tak bolo bez relevancie.

14. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b) CSP) odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená.

15. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľa na spravodlivý proces.

16. Pokiaľ sa týka otázky pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v konaní, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukazuje. Je nepochybné, že žalobca vstupoval do právneho vzťahu so žalovaným, pričom tento konal prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaný aj keď konajúci prostredníctvom splnomocneného zástupcu zasiahol do osobnostných práv žalobcu tým, že nezabezpečil jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácií činností

žalovaného a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovaneho. ,,Podle ustanovení § 13 obč. zák. občanskoprávní sankce postihují subjekty, resp. původce neoprávněného zásahu do osobnostních práv fyzické osoby, chráněné všeobecným osobnostním právem. Původcem neoprávněného zásahu přitom mohou být jakékoliv fyzické či právnické osoby. Jestliže byl neoprávněný zásah do osobnostních práv fyzické osoby způsoben někým, kdo byl použit právnickou nebo jinou fyzickou osobou k realizaci činnosti této právnické či jiné osoby, přičítá se za použití analogie ustanovení § 420 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 853 obč. zák. neoprávněný zásah samotné fyzické či jiné právnické osobě.. (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. listopadu 2001, sp. zn. 30 Cdo 79/2001).“V tejto súvislosti pokiaľ tu je jednoznačne preukázané ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovaného, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak ako to využila žalobca v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaný, ktoré v súvislosti s jej zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie nie je dôvodná. Navyše nebyť spotrebiteľskej zmluvy, nedošlo by ani k vzniku tohto nároku, porovnaj C-147/16 a C-59/12 - rozsudky Súdneho dvora EÚ (pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/6/2020 zo dňa 29.04.2021).

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka pochybenia v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúceho v tom, že skutkové zistenia, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie sú nesprávne.

18. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplynuli ani nijak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

19. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa s listinami zo spisu dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia k základu nároku, ktoré súd prvej inštancie posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní; v konaní súdu prvej inštancie a skutkovom závere, ku ktorému z vykonaných dôkazov dospel nebol odvolacím súdom zistený žiaden z dôvodov preukazujúcich nesprávne zistenie skutkového stavu.

20. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009)

21. K námietke o nesprávnom právnom posúdení (§ 365 ods.1 písm. h) CSP) odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená čiastočne, a to vo vzťah k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy.

22. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa ods. 1 § 13 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na závažnosť okolnosti a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcu priznané aj právo na nemajetkovú ujmu.

23. Je namieste zdôrazniť, že oblasť súkromia a ochrany osobných údajov je dynamickou kategóriou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávnych vzťahov aj do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobkyne bez náležitého dohľadu zo strany žalovaného sa vytvorili podmienky pre zneužitie týchto údajov. Vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, právo na ochranu osobnosti možno nepochybne považovať za jednu z kategórií práva na súkromie s poukazom na článok 8 Dohovoru. Podľa rozsudku tohto súdu vo veci Rotaru proti Rumunsku (rozsudok zo 04.05.2000, č. 28341/95), systematické zbieranie a uchovávanie osobných údajov je zásahom do súkromného života, ich prípadné použitie je samostatným zásahom.

24. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávnych vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobcu bez náležitého dohľadu zo strany žalovaného značným spôsobom poskytlo podmienky pre zneužitie týchto údajov.

25. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za sub-kategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúru Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na článok 8 Dohovoru ako aj na ostatné právne predpisy. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybne dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna.

26. Primerané zadosťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti.

27. Pre zistenie skutkového stavu vzhľadom na rozsah osobných údajov, ktoré vo vzťahu k žalobcovi boli predmetom potencionálneho zneužitia, nie je relevantné to, ako žalobca subjektívne vnímal túto hrozbu pre určenie rozsahu primeraného finančného odškodnenia (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo81/2011). Pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti postačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením v § 11 Občianskeho zákonníka. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov.

28. V danom prípade sa morálna satisfakcia javí ako nepostačujúca a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto: dĺžka protiprávneho konania, reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby, dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu, škandalizácia osoby, opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania, úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.
29. Proporcionalita znamená vyváženosť, pomernosť. Etymologicky tento výraz vychádza z latinského spojenia pro portio, ktorý znamená vzťah medzi viacerými prvkami. V práve býva proporcionalita spojovaná s racionalitou a spravodlivosťou, a to v minulosti často najmä v súvislosti s ukladaním trestu. Ako právny princíp znamená princíp proporcionality formálnu šablónu pozostávajúcu z niekoľkých postupne kladených otázok, ktorá sa používa pri hodnotení, či právny akt nezasahuje do základných práv

a slobôd vo väčšej miere, než je potrebné. Dochádza tak k riešeniu kolízií medzi jednotlivými princípmi, resp. medzi ľudskými právami navzájom, resp. medzi ľudskými právami a verejnými dobrami.
Ustanovenia o základných právach a slobodách sa nechápu ako klasické právne normy, ale ako právne princípy. Ak by sme ich chápali ako klasické právne normy s kondicionálnou štruktúrou a abstraktnou formuláciou hypotézy a dispozície, museli by sme rozhodnúť o aplikačnej prednosti jedného práva pred druhým, čo je značne problematické. Ak však ponímame tieto práva ako právne princípy, ich stret sa môže riešiť cestou optimalizácie, keď jedno právo dočasne „ustúpi“ inému, pričom však nie je negované. Výhodou môže byť maximalizovaný rozsah aplikácie oboch práv.
Prioritnou zložkou princípu proporcionality je potom pomeriavanie v kolízii navzájom stojacich práv a hodnôt, ktoré sú však primafacie rovnocenné. Metodologicky potom možno pravidlo pomeriavania charakterizovať tak, že čím väčšia je miera nenaplnenia či ujma na jednom princípe, tým vyššia musí byť miera naplnenia princípu druhého.
Potom možno povedať, že požiadavka vhodnosti sleduje, aby obmedzujúci prostriedok bol spôsobilý naplniť účel, ktorý je zamýšľaný a má sa dosiahnuť. Teda aký zámer mal orgán štátu obmedzením dosiahnuť, aké opatrenia na to použil a či je dosiahnutie sledovaného cieľa takýmto postupom možné. Musí existovať racionálne previazanie medzi obmedzením a sledovaným cieľom.
Požiadavka nevyhnutnosti sleduje, aby nebol obmedzujúci prostriedok príliš obšírny a nezasahoval do práva viac, ako je skutočne potrebné a nevyhnutné. Požiadavka proporcionality v užšom zmysle sleduje, zabezpečenie optimalizácie medzi účelom a obmedzovaným právom, teda pomer získaného prospechu a spôsobenej ujmy (Justičná akadémia Pezinok, 12.11.2018).

30. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo215/2020 z 31.01.2022 uvádza, že otázka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk je to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy postupujú totiž súdy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčísliť.

31. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obete“ podľa článku 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v rozhodnutí zo 6. marca 2007 sťažnosť č. 43662/98, ako i v prípade Y. v. Slovenská republika v rozhodnutí z 9. októbra 2007 č. sťažnosti 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, i to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol (JUDr. Andrea Erdősová, PhD., Krátke pojednanie o škodách, ujmách a ich náhradách vo svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora Európskej únie i Európskeho súdu pre ľudské práva). Ústavný súd Českej republiky zase konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, porov. sp.zn. I. ÚS 2844/14.

32. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci v kontexte s faktormi citovanými v predchádzajúcom bode pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie vo výške 2.500 eur nezodpovedá zisteným okolnostiam a v žiadnom prípade nezodpovedá princípu proporcionality, ktorý patrí medzi všeobecné právne zásady, ktoré síce nie sú v právnych predpisoch výslovne obsiahnuté, avšak v európskej právnej kultúre sa bezozbytku uplatňujú, pričom porušením pravidla proporcionality môže dôjsť k zásahu do ústavne zaručených práv, konkrétne práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 36 ods.1 Listiny (Ústavný súd Českej republiky v náleze III. ÚS 350/03 z 29.9.2005).

33. Dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená, činnosť žalovanej nevykazuje znaky vysokej intenzity protiprávneho konania alebo toho, že by v jeho prípade išlo o konanie, cieľom ktorého bolo úmyselné narušenie chránených osobnostných práv. Išlo však o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie opodstatnenosti náhrady ujmy v peniazoch, aj v kontexte s významným postavením žalovaného na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na preventívnu ochranu segmentu, ktorý je osobitne chránený - osobné údaje.

34. Odvolací súd je si vedomý, že v obdobných veciach senáty tunajšieho sudu pri rozhodovaní o výške finančnej náhrady vychádzali z 50 % zo základu priznaného pre obete násilných trestných činov (4.350 eur), (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z.z.), ktorý opakovane ponižovali na polovicu s prihliadnutím na skutočnosti, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, ale len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, neboli zistené dôvodov ako škandalizácia žalobcu, nedošlo opakovaniu či zvyšovaniu intenzity konania, či k úmyselnému konanie žalovanej a podobne. Na základe uvedených skutočnosti považovali za primeranú náhradu za nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur.

35. Je možné sa stotožniť s ,,poľahčujúcimi okolnosťami“ stojacimi v pozadí jej zníženia v porovnaní so závermi súdov prvej inštancie, no nie však so samotnou výškou priznanej finančnej náhrady. Podľa názoru odvolacieho súdu suma 110 eur vzhľadom na významné postavenie žalovaného na telekomunikačnom trhu nepôsobí dostatočne satisfakčne ani sankčne a už vonkoncom nie preventívne, aby ho nútila správať sa voči citlivým údajom svojich klientov zodpovedne. Preto odvolací súd mal za to, že bol dôvod zasiahnuť do úvahy prvoinštančného súdu a výšku priznanej náhrady korigovať minimálne na sumu 500 eur, tak aby bol na jednej strane zohľadnený princíp proporcionality a na druhej strane zachovaný aj princíp racionality v práve.

36. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie vo výroku I. z uvedeného dôvodu zmenil nad sumu 500 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (§ 388 CSP).

37. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; HiroBalani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

38. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanému v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobcu v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobca bol, čo sa týka základu nároku, plne úspešný, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania.

39. ,,Ústavný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, ako i názorom prezentovaným v Komentári k Civilnému sporovému poriadku, z ktorého jednoznačne vyplýva, že pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore, teda patrí mu plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásady úspechu. Z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Len na okraj ústavný súd konštatuje, že citáciu z odbornej literatúry nie je možné považovať za záväzný právny názor tak, ako to prezentuje sťažovateľka v ústavnej sťažnosti. Navyše krajský súd v danom prípade síce rozhodoval takpovediac s konečnou platnosťou „iba“ v merite veci a v otázke priznania nároku na náhradu trov konania. Problematika výpočtu konkrétnej výšky náhrady trov konania patrí výlučne do kompetencie okresného súdu. Uvedené má napokon oporu aj v § 262 ods. 2 CSP. Inými slovami, konanie o výške náhrady trov konania je možné považovať aj za subsystém či čiastkové konanie, ktoré je síce závislé, no do určitej miery oddelené od konania v merite veci.
Na základe uvedených záverov je potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Okresný súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia, v danom prípade dostatočne jasne a relevantne vysvetlil svoj postoj k výpočtu náhrady trov konania. Ústavný súd nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia okresného súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.“ (pozri uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 233/2022-18 zo dňa 24. mája 2022).

40. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd nepriznú náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Súd výnimočne nepriznú náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazať neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazať stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

42. Vo vzťahu požadovanej aplikácii výnimočného ustanovenia § 257 CSP odvolací súd poukazuje na to, že v tomto prípade žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy výška úkonu právnej služby vychádza z ust. § 10 ods. 10 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., teda výpočtovým základom pre priznanie trov právneho zastúpenia je suma 2.000 eur, kedy je odmena právnej služby za tento úkon 91,29 eura. S poukazom na uvedenú skutočnosť preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovaného o aplikácií § 257 CSP v danom prípade, vzhľadom na výšku trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na výšku odmeny za jeden úkon právnej služby výška trov konania v žiadnom prípade nemôže pre žalovanú predstavovať sumu, ktorá by objektívne bola spôsobilá ohroziť jej finančnú stabilitu či jej podnikanie. V každom prípade každá strana sporu v prípade meritórneho rozhodnutia súdu musí si byť vedomá skutočnosti, že v prípade neúspechu bude niesť trovy konania. V prejednávanej veci nebolo dôvodné upustiť od tejto zásady.

43. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).
Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).
Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).